खमापन्नो हा हतो ऽस्मीति सोमिलकः परं वैराग्यं गतो व्यचिन्त यत्। अहो किं मम धनरहितस्य जीवितेन। तदत्र वटवृक्ष आत्मा नमुद्धृत्य प्राणत्यागं करोमि। एवं निश्चित्य दर्भमयीं रज्जुं विधाय। स्वकण्ठे पाशं नियोज्य। शाखामासाद्य। तया सह यावदात्मकण्ठं निबध्यात्मानं निक्षिपति। तावदेकः पुमानाकाशस्थ इदमाह। भो ५ भो सोमिलक मैवं साहसं कार्षीः। अहं तव वित्तापहारको न ते भोजनाच्छादनाभ्यधिकां वराटिकामपि सहामि। तद्गच्छ स्वगृहं प्रति। अन्यच्च भवदीयसाहसेनाहं तुष्टः। तत् प्रार्थ्यतामभीष्टो वरः कश्चिदिति। सोमिलक आह। यद्येवं तद्देहि मे प्रभूतं धनं। स आह। भो किं करिष्यसि धनेनोपभोगरहितेन। यतो भोजनाच्छादनाभ्यधिको १० नास्ति ते भोगः। उक्तं च।

किं तया क्रियते लक्ष्म्या या वधूरिव केवला।
या न वेश्येव सामान्या पथिकैरुपभुज्यते ॥ १४१ ॥

सोमिलक आह। भो यद्यपि तस्य धनस्य भोगो नास्ति तथापि तद्भवतु। उक्तं च यतः। १५

कृपणो ऽप्यकुलीनो ऽपि सज्जनैर्वर्जितः सदा।
सेव्यते स नरो लोकैर्यस्य स्याद्वित्तसञ्चयः ॥ १४२ ॥

तथा च। शिथिलौ च सुबद्धौ च पततः पततो न वा।
निरीक्षितौ मया भद्रे वर्षाणि दश पञ्च च ॥ १४३ ॥

पुरुष आह। कथमेतत्। सो ऽब्रवीत्। कस्मिंश्चिदधिष्ठाने तीक्ष्णदंष्ट्रो नाम महावृषभः प्रतिवसति स्म। स च मदातिरिकः परि ॥ ६ ॥ त्यक्तनिजयूथः शृङ्गाभ्यां नदीतटान् विदारयन् स्वेच्छया मरकतसदृशानि शष्पाग्राणि भक्षयन्नरण्यचरो बभूव। अथ तत्रैव वने प्रलोभको नाम शृगालः प्रतिवसति स्म। स कदाचित् स्वभार्यया सह नदीपुलिने सुखोपविष्टस्तिष्ठति। अत्रान्तरे स तीक्ष्णदंष्ट्रो जलपानार्थं २५